

5. Algoritmus minták felsorolóra I.

- Válogassuk ki kaktuszok sorozatából egyrészt a piros virágú kaktuszoknak, másrészt a mexikói őshazájú kaktuszoknak neveit!

Specifikáció:

$A = (x : \text{enor}(\text{Kaktusz}), y, z : \mathbb{S}^*)$
 $\text{Kaktusz} = \text{rec}(\text{név}:\mathbb{S}, \text{szín}:\mathbb{S}, \text{ős}:\mathbb{S}, \text{méret}:\mathbb{N})$
 $Ef = (x = x_0)$
 $Uf = (y = \bigoplus_{e \in x_0} \langle e.\text{név} \rangle \wedge z = \bigoplus_{e \in x_0} \langle e.\text{név} \rangle)$
 $\quad e.\text{szín} = \text{"piros"} \quad e.\text{ős} = \text{"Mexikó"}$

2 összegzés (kiválogatás) közös ciklusba vonva

$H, +, 0 \sim (\mathbb{S}^*, \bigoplus, \langle \rangle), (\mathbb{S}^*, \bigoplus, \langle \rangle)$
 $f_1(e) \sim \langle e.\text{név} \rangle \text{ ha } e.\text{szín} = \text{"piros"}$
 $f_2(e) \sim \langle e.\text{név} \rangle \text{ ha } e.\text{ős} = \text{"Mexikó"}$

Szekvenciális inputfájltra:

$y, z := \langle \rangle, \langle \rangle$ $st, e, x : \text{read}$	$e : \text{Kaktusz}$
$st = \text{norm}$	$st : \text{Status}$
$e.\text{szín} = \text{"piros"}$	
$y := y \bigoplus \langle e.\text{név} \rangle$	—
$e.\text{ős} = \text{"Mexikó"}$	
$z := z \bigoplus \langle e.\text{név} \rangle$	—
$st, e, x : \text{read}$	

Algoritmus:

$y, z := \langle \rangle, \langle \rangle$	
$e \text{ in } x$	$e : \text{Kaktusz}$
$e.\text{szín} = \text{"piros"}$	
$y := y \bigoplus \langle e.\text{név} \rangle$	—
$e.\text{ős} = \text{"Mexikó"}$	
$z := z \bigoplus \langle e.\text{név} \rangle$	—

Lehetne indexeléssel is implementálni, és ehhez akár számlálós ciklust ($i=1 \dots |x|$) is használhatunk.

Tömbre:

$y, z := \langle \rangle, \langle \rangle$	$i : \mathbb{N}$
$i := 1$	
$i \leq x $	
$x[i].\text{szín} = \text{"piros"}$	
$y := y \bigoplus \langle e.\text{név} \rangle$	—
$x[i].\text{ős} = \text{"Mexikó"}$	
$z := z \bigoplus \langle e.\text{név} \rangle$	—
$i := i + 1$	

- Keressük meg egy pozitív egész számokat tartalmazó nem üres sorozatban a legnagyobb számot, és közben döntsük el azt is, hogy vajon van-e páros szám.

Specifikáció:

$A = (x : \text{enor}(\mathbb{N}^+), l : \mathbb{L}, m : \mathbb{N})$
 $Ef = (x = x_0 \wedge |x| \geq 1)$
 $Uf = ((m, _) = \text{MAX}_{e \in x_0} e \wedge (l, _) = \text{SEARCH}_{e \in x_0} (e \text{ páros}))$

Az utófeltétel másképpen: két összegzéssel

$Uf = (m = \text{MAX}_{e \in x_0} e \wedge l = \text{V}_{e \in x_0} (e \text{ páros}))$
 ahol $\text{max} : \mathbb{N} \times \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $\text{max}(a, b) ::= \max(a, b)$ neutrális elem: 0
 $\vee : \mathbb{L} \times \mathbb{L} \rightarrow \mathbb{L}$, $\vee(a, b) ::= a \vee b$ neutrális elem: igaz

Két összegzés összevonva

$H, +, 0 \sim (\mathbb{N}, \text{max}, 0), (\mathbb{L}, \vee, \text{hamis})$
 $f(e) \sim e, e \text{ páros}$
 $s \sim m, l$

Algoritmus:

$m, l := 0, \text{hamis}$	
$e \text{ in } x$	$e : \mathbb{N}$
$e > m$	
$m := e$	—
$l := l \vee e \text{ páros}$	$m := \max(m, e)$

3. Adott egész számoknak egy felsorolása.

(Az alábbi példában a specifikációban használt jelöléseken van a hangsúly, a visszavezetést, az előállított algoritmusokat nem minden esetben részletezni.)

a) Hány páros szám van az első negatív szám előtt?

Specifikáció:

$A = (x: \text{enor}(\mathbb{Z}), db: \mathbb{N})$

$Ef = (x = x_0)$

$Uf = (db = \sum_{\substack{e \in x_0 \\ e \text{ páros}}}^{e \geq 0} 1)$

A Σ jobb felső sarkába írt feltétel mutatja, hogy meddig kell a felsorolást folytatni.

Számlálás, feltétel fennállásáig

$\text{felt}(e) \sim e \text{ páros}$

$c \sim db$

$t: \text{enor}(E) \sim x: \text{enor}(\mathbb{Z})$ amíg: $e \geq 0$

Algoritmus:

$db := 0$	
$e \text{ in } x \wedge e \geq 0$	
$e \text{ páros}$	
$db := db + 1$	—

vagy

$db := 0$	
$x.\text{Next}()$	
$\neg x.\text{End}() \wedge x.\text{Current}() \geq 0$	
$x.\text{Current}() \text{ páros}$	
$db := db + 1$	—
$x.\text{Next}()$	

b) Hány páros szám van az első negatív szám után?

Specifikáció:

$A = (x: \text{enor}(\mathbb{Z}), db: \mathbb{N})$

$Ef = (x = x_0)$

$Uf = ((_, _, x') = \text{SEARCH}_{e \in x_0} (e < 0) \wedge db = \sum_{\substack{e \in x' \\ e \text{ páros}}} 1)$

A linker elsődleges outputjaira (a logikai értékre és a keresett elemre) most nincs szükség, csak a helyüket kell jelölni azért, hogy nyilvánvaló legyen, hogy az x' a másodlagos outputot (a még fel nem sorolt elemek felsorolását) jelöli. Ezt folytatja a számlálás.

Algoritmus:

$l := \text{false}$	
$e \text{ in } x \wedge \neg l$	
$e < 0$	
$l := \text{igaz}$	—
$db := 0$	
$e \text{ in } x$	
$e \text{ páros}$	
$db := db + 1$	—

Másik megoldás:

$Uf = ((_, x') = \text{SELECT}_{e \in x_0} (e < 0 \vee |x| = 0) \wedge db = \sum_{\substack{e \in x' \\ e \text{ páros}}} 1)$

A keresés feltétele biztosan teljesül, ha vagylagosan tartalmazza az $|x|=0$ -t is: vagy találunk negatív elemet a felsorolásban vagy a felsorolás végére érünk). Ezért a lineáris keresés helyett a kiválasztás mintát is alkalmazhatjuk, aminek itt is a másodlagos outputja kell (x').

$e \text{ in } x \wedge e \geq 0$	
—	
$db := 0$	
$e \text{ in } x$	
$e \text{ páros}$	
$db := db + 1$	—

c) Hány páros szám van az első negatív szám előtt, és hány azután?

Specifikáció:

$A = (x: \text{enor}(\mathbb{Z}), \text{dbe}, \text{dbu}: \mathbb{N})$

$Ef = (x = x_0)$

$Uf = ((\text{dbe}, _, x') = \sum_{\substack{e \in x_0 \\ e \text{ páros}}}^{e \geq 0} 1 \wedge \text{dbu} = \sum_{\substack{e \in x' \\ e \text{ páros}}} 1)$

A feltételig tartó összegzésnek másodlagos outputjai a feltételt ki nem elégítő első elem (de erre nincs szükségünk, csak a helyét jelöljük), és az ezt követő x' felsorolás.

Algoritmus:

dbe := 0		e:ℤ
e in x ∧ e≥0		
e páros		
dbe := dbe + 1	—	
dbu := 0		
e in x		
e páros		
dbu := dbu+1	—	

d) Hány páros szám van az első negatív szám előtt, és vele kezdődően hány utána?

Specifikáció:

$A = (x: \text{enor}(\mathbb{Z}), \text{dbe}, \text{dbu}: \mathbb{N})$

$Ef = (x = x_0)$

$Uf = ((\text{dbe}, e', x') = \sum_{\substack{e \in x_0 \\ e \text{ páros}}}^{e \geq 0} 1$

$\wedge \text{dbu} = \sum_{\substack{e \in \langle e' \rangle \oplus x'}} 1)$

Az e' az e változó értéke, x' az x felsoroló állapota az első számlálás leállásakor. A második számlálás úgy folytatja x felsorolását, hogy ehhez figyelembe veszi az e' elemet is.

Algoritmus:

dbe := 0		e:ℤ
e in x ∧ e≥0		
e páros		
dbe := dbe + 1	—	
dbu := 0		
e in <e, x>		
e páros		
dbu := dbu+1	—	

Szekvenciális inputfájlla:

dbe := 0		e:ℤ st : Status
st, e, x : read		
st=norm ∧ e≥0		
e páros		
dbe := dbe + 1	—	
st, e, x : read		
dbu := 0		
st=norm		
e páros		
dbu := dbu+1	—	
st, e, x : read		

Tömbre:

dbe := 0		i:ℕ
i:=1		
i≤n ∧ x[i]≥0		
x[i] páros		
dbe := dbe +1	—	
i := i+1		
dbu := 0		
i≤n		
x[i] páros		
dbu := dbu+1	—	
i := i+1		

4. Egy más utáni napok átlaghőmérsékleteit egy szekvenciális inputfájl tartalmazza. Mennyi az első fagypont alatti értéket megelőző napok (ilyenek biztosan vannak) hőmérsékleteinek átlaga, továbbá az első fagypont alatti értéktől kezdődően vajon minden nap fagypont alatt maradt-e a hőmérséklet, és ezek között mi volt a legalacsonyabb hőmérséklet?

Specifikáció:

$A = (x:\text{infile}(\mathbb{R}), \text{átl}:\mathbb{R}, l:\mathbb{L}, \text{min}:\mathbb{R})$

$Ef = (x=x_0 \wedge |x| \geq 2 \wedge \exists i \in [2..|x|]: x[i] < 0 \wedge x[1] \geq 0)$

$Uf = (sum, e', x') = \sum_{e \text{ in } x_0}^{e \geq 0} (e) \quad \wedge (db, e', x') = \sum_{e \text{ in } x_0}^{e \geq 0} 1 \quad \wedge \text{átl} = sum/db \quad \wedge$
 $\quad \wedge (l, _) = \text{VSEARCH}_{e \text{ in } \langle e' \rangle \oplus x'} (e < 0) \quad \wedge (\text{min}, _) = \text{MIN}_{e \text{ in } \langle e' \rangle \oplus x'} e$

$$l = \bigwedge_{e \text{ in } \langle e' \rangle \oplus x'} (e < 0)$$

Algoritmus:

Két összegzés összevonva

$(H, +, 0) \sim (\mathbb{R}, +, 0), (\mathbb{N}, +, 0)$

$f(e) \sim e, 1$

$s \sim s, db$

$t:\text{enor}(E) \sim x:\text{infile}(\mathbb{R}), st, e, x : \text{read}$
amíg $e \geq 0$

átlagszámítás

Opt.linker helyett összeérelés (összegzés)

és a minimum kiválasztás összevonva

$(H, +, 0) \sim (\mathbb{L}, \wedge, \text{igaz}) \quad (H, <) \sim (\mathbb{R}, >)$

$f(e) \sim e < 0 \quad f(e) \sim e$

$s \sim l$

$t:\text{enor}(E) \sim x:\text{infile}(\mathbb{R}), st, e, x : \text{read}$

folytatás előreolvasás nélkül

ciklus előtti $(l, \text{min} := e, e < 0)$ helyett,

mivel az e biztosan egy negatív szám,

$(l, \text{min} := \text{igaz}, e)$ írható

$e, \text{sum}:\mathbb{R}, db:\mathbb{N} \text{ st:Status}$

sum, db := 0.0, 0	
st, e, x : read	
st=norm \wedge $e \geq 0$	
sum, db := sum+e, db +1	
st, e, x : read	
átl := sum / db	
l, min := igaz, e	
st, e, x : read	
st=norm	
l := l \wedge $e < 0$	
e < min	
min := e	—
st, e, x : read	